

DÜNYA PREMATÜRE GÜNÜ
(17 KASIM)

Gebeliğin 37. haftasından önce meydana gelen doğumlara 'prematüre doğum' denir. Prematüre bebeklerde hastalık, yeti yitimi ve ölüm riski artmaktadır.¹

Prematüre doğum ciddi bir sağlık problemidir. Yenidoğan ölümlerinin en önemli nedenidir. Her yıl dünyaya gelen her 10 bebekten bir tanesi prematüre olarak doğmaktadır. Bu sayı 15 milyona yakındır ve bu bebeklerin yaklaşık %10'u buna bağlı komplikasyonlar sonucu hayatını kaybetmektedir.¹

Beş yaş altı bebek ölüm nedenlerine bakıldığında bu nedenlerin başında prematüre doğuma bağlı komplikasyonlar gelmektedir. Beş yaşın altındaki çocuklarda ölüm nedenleri arasında ikinci sırada yer almaktadır. Her yıl yaklaşık 6,3 milyon beş yaş altı çocuk ölümünün 1,1 milyonu prematüre doğum nedeniyle gerçekleşmektedir.^{1,2,3}

Şekil -1 ⁴

Prematüre doğumların çoğu kendiliğinden gerçekleşirken bazıları tıbbi sebeplerle yapılan sezaryen doğumlar sonucu görülür. Prematüre doğum genetik nedenler; çoğul gebelik, enfeksiyonlar, diyabet ve yüksek tansiyon gibi süregelen durumlara bağlı olarak gerçekleşmekte olup, çoğunlukla hiçbir neden

¹[Internet] http://www.who.int/topics/preterm_birth/en/ Erişim tarihi: 9.11.2017

²[Internet] <https://www.marchofdimes.org/pdf/tennessee/BornTooSoon-ExecSumEnglish-April2012.pdf> Erişim tarihi: 9.11.2017

³[Internet] <http://prembaby.org.au/infographic-showing-the-global-toll-of-premature-birth/> Erişim tarihi: 9.11.2017

⁴ [Internet]<https://www.saglik.gov.tr/TR,12703/etkinlik-hakkinda.html> Erişim tarihi: 9.11.2017

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-188

belirlenemez. Sebeplerin ve mekanizmaların daha iyi anlaşılması, prematüre doğumun önlenmesi konusunda çözüm geliştirmeyi kolaylaştırır.⁵

Rahim ile ilgili sorunlar, çoğul gebelikler, enfeksiyonlar, stres, erken doğuma sebep olabilmektedir. Erken doğumun 'erken' ve 'geç' olmak üzere çeşitli istenmeyen sonuçları bulunmaktadır. Genel olarak bir bebek ne kadar erken doğduysa ve vücut ağırlığı ne kadar düşükse, sağlık sorunları görülme ihtimali o derecede artmaktadır.⁶

Erken dönem sorunlar; sağlık sorununun çözülemezlik uzun süre devam etmesi, solunum problemleri, kalp hastalıkları, enfeksiyonlar, sindirim sistemi problemleri, beyin kanaması ve sarılıktır.⁶ Geç dönem sorunlar; hareket ve denge sorunlarına yol açan serebral palsi adı verilen klinik tablo, görme sorunları, beyni etkileyen problemler, büyüme gelişme problemleri, ileri yaşta ortaya çıkan sağlık sorunlarıdır.⁶

Prematüre bebeklerin dörtte üçünden fazlasının hayatı, uygun maliyetli bakımla, örneğin; doğum sırasında ve doğum sonrası dönemde her anne ve bebek için gerekli bakım sağlanması halinde, enfeksiyonların tedavi edilmesiyle erken doğumların tıbbi müdahale ile azaltılmasıyla kurtarılabilir. Örneğin, ebeler tarafından bakım hizmetlerinin sunulduğu ortamlarda prematüre doğumun yaklaşık% 24 oranında azaldığı gösterilmiştir.⁵

Prematüre doğumdan ölümleri ve komplikasyonları önleme, sağlıklı bir gebelik ile başlar. Gebelik öncesi, gebelikler arası ve sırasında uygun bakım, tüm kadınların sağlıklı gebelik deneyimine sahip olmasını sağlayacaktır. Örneğin, sağlıklı diyet , tütün ve madde kullanımının önlenmesi ve gebelik ile ilgili riskli durumların tespiti için gebelik boyunca uygun aralıklarla hekime başvurmak preterm doğumların azaltılmasına yardımcı olabilir.⁵

Resim-1⁷

⁵ [Internet] <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs363/en/> Erişim tarihi: 9.11.2017

⁶ [Internet] http://www.uptodate.com/contents/when-a-baby-isborn-premature-the-basics?source=see_link Erişim tarihi: 9.11.2017

⁷ [Internet] <https://www.saglik.gov.tr/TR,12702/saglik-bakanligi-premature-bebekler-icin-mor-renge-burundu.html> Erişim tarihi: 9.11.2017

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-

Her yıl 17 Kasım’da “Prematüre Günü”, dünya genelinde, ülkelerin sembol yapıları mor ışıkla aydınlatılarak kutlanmaktadır. Sağlık Bakanlığı Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü de, Türkiye’de prematürelilik hakkında farkındalığı artırmak amacıyla Bakanlığın Sıhhiye’deki ana binasını mor renkle ışıklandırmaktadır. Bu sayede prematüre doğum hakkında farkındalık oluşturmak amaçlanmaktadır.⁷